

המטה לקידום תעסוקתי

לא משאירים אף מובטל מאחור!

26 ספטמבר 2021

לכבוד:

ח"כ אביגדור ליברמן, שר האוצר
ח"כ אורנה ברביבאי, שרת הכלכלה
ח"כ מאיר כהן, שר הרווחה
ח"כ מירב כהן, השרה לשוויון חברתי
באמצעות המייל

הנדון: תוכנית לטיפול דחוף ב-19,000 מובטלים מעל גיל 67

1. **אנו פונים אליכם בשם 33 ארגונים חברתיים, החברים ב"מטה לקידום תעסוקתי"**, שמייצגים ביום-יום מובטלים מקבוצות אוכלוסייה שונות (הרשימה המלאה למטה), **בבקשה כי תפעלו לסייע באופן הדחוף ביותר למובטלים בעקבות משבר הקורונה מעל גיל 67.**
2. **נכון לסוף אוגוסט, 19 אלף אנשים בגילאים אלה, שעבדו לפרנסתם לפני משבר הקורונה, טרם מצאו תעסוקה ועומדים בפני סיום קבלת "מענקי ההסתגלות" בסוף ספטמבר. כיוון שלרובם המכריע אין הכנסה נוספת מלבד קצבת הזקנה, המשמעות היא דחיקתם לחיי עוני ומצוקה.**
3. **כיום, על פי החוק, עובדים מעל גיל 67 שמאבדים את מקום עבודתם, אינם זכאים לדמי אבטלה. בראייתנו, זהו עיוות שיש לתקנו. בניגוד לעבר, כיום עובדים רבים נשארים בשוק העבודה גם מעבר לגיל הפרישה. השיפור במצב הבריאות מאפשר עבודה בגיל מבוגר ביותר, והרמה הנמוכה של חיסכון לפנסיה וקצבאות הזקנה מחייבת מבוגרים רבים לעבוד לפרנסתם.**
4. **מגפת הקורונה חשפה את הפער במערכת דמי האבטלה, כאשר עשרות אלפי אנשים מעל גיל 67 איבדו את מקור הכנסתם העיקרי, ללא עוול בכפם. כאמצעי חירום זמני, הציעה הממשלה לאנשים אלה "מענק הסתגלות" זמני. מענק ההסתגלות נמוך ברמתו מדמי אבטלה, ובניגוד אליהם – ניתן במלואו רק לאנשים שאין להם הכנסה מפנסיה או שהכנסתם מפנסיה נמוכה מאוד (פחות מ-4,000 ש"ח לחודש). למרות זאת, המענק נתן מענה למצוקה המיידית, במיוחד של בעלי השכר הנמוך, שניצבו בפני הקשיים הגדולים ביותר.**
5. **במסגרת העדכונים לחוק הביטוח הלאומי שאומצו על ידי הכנסת בסוף חודש יוני, הוחלט להפחית באופן הדרגתי את המענק ולבטלו לגמרי בסוף ספטמבר. החלטה זו התבססה על ההנחה לפיה עובדים מעל גיל 67 לא יתקשו למצוא תעסוקה בשוק העבודה המתאושש. בפועל, כמות מקבלי המענק ירדה רק ב-20% מאז סוף יוני, ו-19 אלף עדיין נשענים עליו למחייתם, למרות הקיצוץ ברמתו.**
6. **התפתחות זו אינה מפתיעה, שכן רמת האבטלה במשק עדיין גבוהה משהייתה לפני המשבר. עובדים מבוגרים יותר עומדים בפני אתגרים מורכבים יותר בשוק התעסוקה, הן על רקע גילנות והן על רקע מגבלות בריאותיות. בין היתר, הם פגיעים יותר למגפת הקורונה, שעדיין מעמידה אותם בפני סיכון משמעותי.**
7. **נוכח מצב זה, אנו קוראים לכם לגבש וליישם תוכנית ממשלתית דחופה לתמיכה בתעסוקה של בני 67 ומעלה. במסגרת זאת, ניתן:**
 - 7.1. **להרחיב משמעותית את שירותי הליווי והתמיכה הניתנים היום (במסגרת תוכניות כמו "אמצע הדרך", "דרוש ניסיון" ו"הפלוס בשישים"), ולייצר מנגנון לפנייה פרו-אקטיבית למקבלי מענק הסתגלות כדי לוודא שהם מקבלים את התמיכה הנדרשת.**

המטה לקידום תעסוקתי

לא משאירים אף מובטל מאחור!

- 7.2. להציע תמריצים כספיים למעסיקים פרטיים השוכרים עובדים מעל גיל 67.
- 7.3. ליצור עבודות מיועדות בשירות הציבורי לבני 67 ומעלה, כולל תקציבים ליצירת משרות בשלטון המקומי ובמגזר השלישי. משרות כאלה יוכלו, למשל, לסייע במתן שירותי חינוך, בריאות ורווחה.
- 7.4. לעודד ולתמוך ביזמות בגיל השלישי, באמצעות הכשרות וליווי עסקי מסובסד, הלוואות ומענקים מיועדים, דרך הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים, השלטון המקומי וגופים רלבנטיים אחרים.
8. עד לגיבושה והפעלתה של תוכנית זו, ראוי להאריך את תוקפם של מענקי ההסתגלות כאמצעי גישור זמני.
9. נודה לטיפולכם ולהתייחסותכם בהקדם האפשרי.

בתודה מראש,

רועי מאור
מנהל פיתוח מדיניות – עמותת 121

טלי ניר, עו"ד
מנכ"לית עמותת 121

העתקים:

ח"כ נפתלי בנט, ראש הממשלה
ח"כ גדעון סער, שר המשפטים ויו"ר ועדת השרים לענייני חקיקה
חברי ועדת השרים לענייני חקיקה
רם בלניקוב, מנכ"ל משרד האוצר
יוגב גורדוס, הממונה על התקציבים, משרד האוצר
אסף וסרצוג, סגן הממונה על התקציבים, משרד האוצר
איציק דניאל, רכז תעסוקה, אגף תקציבים, משרד האוצר
מאיר שפיגלר, מנכ"ל ביטוח לאומי

121 – מנוע לשינוי חברתי היא ארגון לא מפלגתי וללא כוונת רווח המתמחה בעבודת מדיניות בתחום החברתי-כלכלי. העמותה עובדת בשותפות עם ארגוני שטח ואנשי מקצוע מכל קבוצות האוכלוסייה, ומפתחת עמם הצעות ממוקדות לשיפורי מדיניות וחקיקה.

המטה לקידום תעסוקתי

לא משאירים אף מובטל מאחור!

הארגונים השותפים ב"מטה לקידום תעסוקתי"

